

Центр
Політико-
Правових
Реформ

**ЦППР – аналітичний центр:
минуле, сучасне, майбутнє**

ЦППР і державне врядування

Ігор Коліушко
Голова правління
Центру політико-правових реформ

Київ – 29.05.2025

Історія ЦППР

- 28.06.1996 – ухвалена нова Конституція України.
- 18.11.1996 – зареєстровано ГО «Центр політико-правових реформ».
- Ініціатор заснування – Ігор Коліушко, на той час народний депутат України, секретар Комітету ВРУ з питань правової політики.
- Напрямки роботи:
 1. Адміністративна реформа (реформа врядування) – від початку
 2. Громадянське суспільство та професійне самоврядування – з 1998 р.
 3. Судова реформа – з 2000 р.
 4. Реформа органів правопорядку та кримінальної юстиції – з 2003 р.
 5. Конституційні реформи – з 2007 р.
 6. Реформа місцевого самоврядування – з 2008 р.
 7. Антикорупційні реформи – з 2012 р.
 8. Європейська інтеграція – з 2022 р.
- На початок 2025 року ЦППР - це аналітичний центр, в роботі якого беруть участь біля 50 експертів, третина з яких є докторами і кандидатами наук

Із переліку досягнень ЦППР

1. Концепція адміністративної реформи в Україні 1996-98 рр. Указ Президента
2. Закон «Про Кабінет Міністрів України» 1996-2008 рр.
3. Закон «Про місцеві державні адміністрації» 1997-99 рр.
4. Закон «Про центральні органи виконавчої влади» 2002-11 рр.
5. Концепція реформування системи адміністративних послуг 1999-2006 рр. рішення Уряду
6. Закон «Про адміністративні послуги» 2008-12 рр.
7. Господарський процесуальний кодекс 2000-01 рр.
8. Кодекс адміністративного судочинства 2002-05 рр.
9. Закон «Про доступ до судових рішень» 2004-05 рр.
10. Закон «Про доступ до публічної інформації» 2008-11 рр.
11. Закон «Про державну службу» 2005-15 рр.
12. Закон про всеукраїнський референдум 2014-21 рр.
13. Закон «Про безоплатну правову допомогу» 2006-12 рр.
14. Кримінальний процесуальний кодекс 2008-12 рр.
15. Закон «Про прокуратуру» 2011-14 рр.
16. Закон «Про адміністративну процедуру» 1999-2022 рр.

Ідеологія ЦПРР (зі Стратегії ЦПРР)

Бачення ЦПРР – Україна – європейська держава, побудована на принципах демократії, правовладдя, належного врядування.

Місія ЦПРР – сприяння інституційним реформам в Україні задля утвердження демократії, правовладдя та належного врядування.

Принципи ЦПРР:

- патріотизм та історична тяглість
- добросесність і прозорість
- фаховість та інноваційність
- незалежність і неупередженість
- проактивність і поступ

Стратегічна мета розвитку країни

Зробити **Україну** державою, у якій поважаються та дотримуються **права людини, принципи демократії** (народовладдя), **верховенства права** (правовладдя), **належного врядування та інші європейські цінності**, у якій державна політика спрямовується на забезпечення найкращих умов для **розвитку та самореалізації особистості**, що виражається в:

1. забезпеченні безпеки громадян від зовнішніх та внутрішніх загроз;
2. турботі про доступність, зручність та ефективність публічних послуг.

Від чого залежить розвиток країни?

Фактори, на які ми не впливаємо (принаймні в перспективі одного покоління):

1. Розмір території, географія, клімат, природні багатства.
2. Чисельність населення, національний та релігійний склад, ідентичність.
3. Історія (відносини з іншими країнами, політика і культура в минулому).

Фактори, залежні від громадян країни:

1. Національна згуртованість у ставленні до держави та суспільства.
2. Свобода, взаємна довіра та самоорганізація громадян.
3. Конкурентна ринкова економіка.
4. Демократія, правовладдя (верховенство права) і парламентаризм.
5. Децентралізація на засадах субсидіарності та самоврядування.
6. Належне (доброякісне) врядування.
7. Незалежне та авторитетне правосуддя.

Напрямки активності ЦППР

1. Конституціоналізм, демократія, парламентаризм
2. Належне врядування: державна політика, підзвітність, державна служба
3. Належне врядування: адміністративна процедура та адміністративні послуги
4. Місцеве самоврядування, децентралізація, регіональна політика
5. Судівництво
6. Правопорядок і кримінальна юстиція
7. Протикорупція
8. Європейська інтеграція
9. Розвиток громадянського суспільства

У чому полягає впливовість громадян?

Як громадяни можуть впливати на розвиток країни?
Адже не мають влади, права на насильство, великих капіталів...

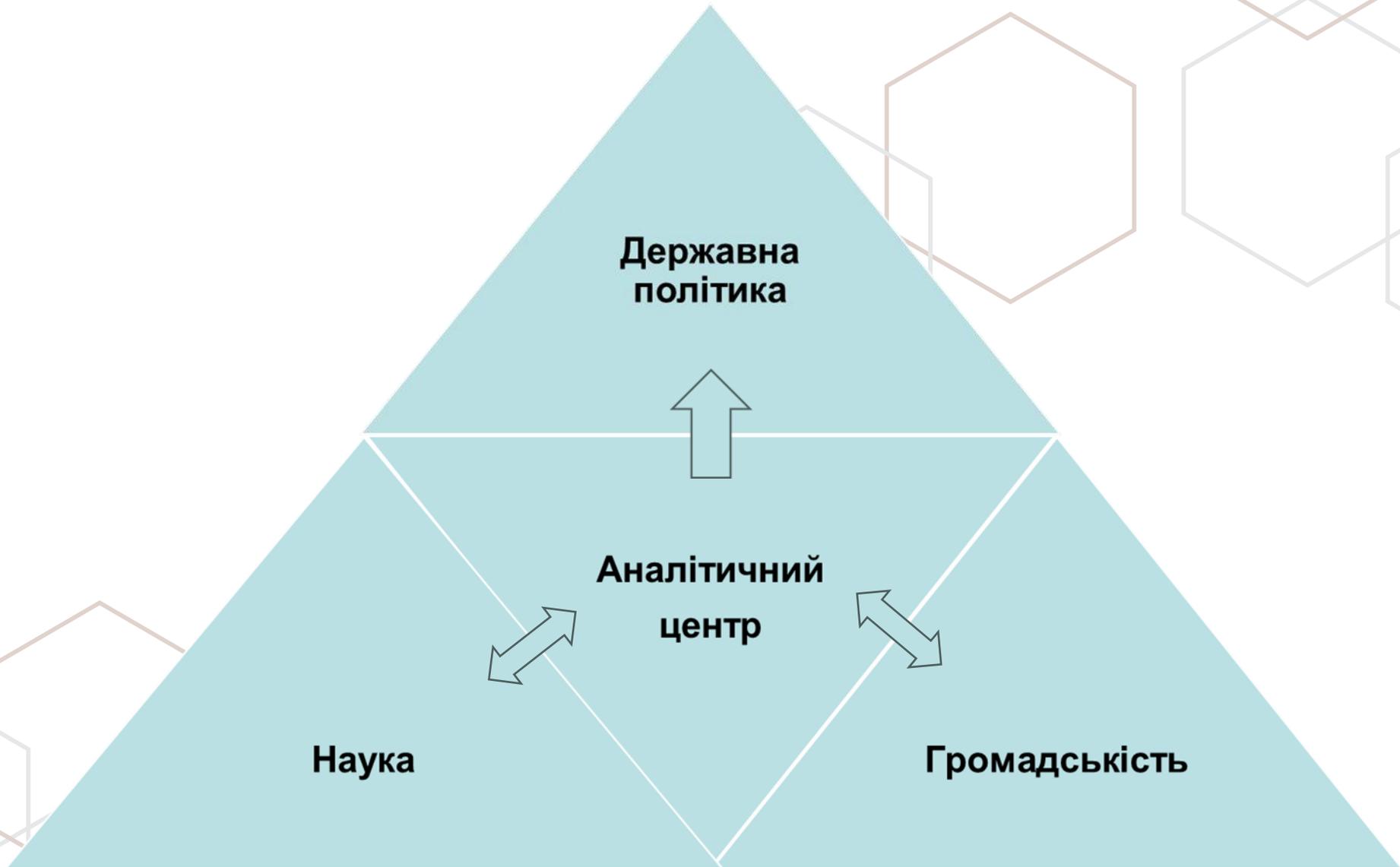
**Сила впливу громадян у масовості та згуртованості,
тобто в самоорганізованості.**

Умови ефективності самоорганізованості громадян:

- Справедливість цілей, зрозумілість стратегії.
- Лідерство і жертвність.
- Організаційний досвід.

Взаємодія ЦППР з оточенням

Завдання аналітичного центру

Сприяти суспільному розвитку, допомагати політичним партіям і публічній владі формувати та реалізовувати якісну публічну політику.

Для цього необхідно:

1. Моніторинг стану суспільних відносин у вибраних сферах, ідентифікація проблем.
2. Вивчення та аналіз проблем (наукові методи, порівняльні методи).
3. Формування стратегічного бачення розвитку даних сфер. Вибір та обґрунтування оптимальних варіантів вирішення проблем.
4. Адвокація вирішення проблем.
5. Оцінка результатів діяльності влади щодо вирішення даних проблем.

Політики, які суспільство делегує державі і має вимагати відповідних результатів

1. **Правова політика**
2. Економічна політика
3. **Політика забезпечення правопорядку**
4. Фінансова політика
5. **Регіональна політика**
6. Соціальна політика (політика соціального захисту та охорони здоров'я)
7. Політика розвитку освіти та науки
8. Політика розвитку інфраструктури (зв'язок, транспорт, енергетика)
9. Екологічна політика
10. Політика розвитку культури та спорту
11. Політика закордонних справ
12. Оборонна політика

Цикл формування та реалізації державної політики

1. Моніторинг стану справ, ідентифікація проблем, визначення стейкхолдерів, підготовка зеленої книги, публічні консультації зі стейкхолдерами.
2. Наукові та порівняльні дослідження актуальних проблем, пошук варіантів їхнього вирішення, оцінка впливу різних варіантів на різних стейкхолдерів.
3. Аналіз владного впливу на ухвалення рішень, необхідних для вирішення вибраних проблем.
4. Визначення оптимальних варіантів вирішення проблем, підготовка білої книги, публічні консультації з стейкхолдерами.
5. Підготовка проєкту програмного документа політики (концепції чи стратегії), представлення його відповідним владним інституціям.
6. Адвокація даної реформи в усіх владних інстанціях, які впливають на неї.
7. Затвердження відповідним владним органом документа політики та плану його впровадження.
8. Підготовка законопроєктів, адвокація їх у парламенті.
9. Підготовка підзаконних актів, навчальних та методичних матеріалів, необхідних для впровадження реформи.
10. Оцінка результатів реформи, обговорення її на публічних консультаціях з усіма стейкхолдерами.
11. Ухвалення рішення відповідним владним органом на основі оцінки результатів реформи.

Компетентності, необхідні в аналітичних центрах чи директоратах міністерств

1. **Стратегічне мислення** – розуміння тенденцій суспільного розвитку, політичних процесів, лідерство, формулювання бачень і стратегій.
2. **Проектний менеджмент** – проектне мислення, підготовка проектів, управління ними, комунікація з керівниками і донорами, контроль строків виконання завдань, підготовка звітів.
3. **Історико-політико-соціологічна аналітика** – збір та обробка інформації, ідентифікація груп інтересів, стейкхолдерів, аналіз їхніх інтересів, потреб, страхів; аналіз впливу, прогноз політики; підготовка аналітичних матеріалів.
4. **Фінансово-економічна аналітика** – ідентифікація економічних груп інтересів, аналіз їхніх потреб, аналіз фінансових потреб і витрат, аналіз фінансового законодавства; підготовка аналітичних матеріалів.
5. **Юридична аналітика** – аналіз законодавства, аналіз законопроектів; підготовка аналітичних матеріалів.
6. **Нормопроекування** – підготовка проектів нормативно-правових актів, їхня експертиза.
7. **Аналітична комунікація** – збір та аналіз зовнішньої інформації про сферу і про нас, реагування на неї в разі потреби, підготовка і поширення інформаційних матеріалів (статті, блоги, соцмережі).
8. **Дизайнерська комунікація** – підготовка фото-, відеоматеріалів, оформлення комунікаційної продукції.
9. **Фаховий переклад** – переклад іноземних інформаційних джерел та нашої продукції на іноземні мови, комунікація з іноземцями.

Компетентності можуть поєднуватися в одній особі, мінімальний склад аналітичної групи – 3 особи.

Критерії успішності в ЦППР

1. **Професіоналізм** у своїй сфері (знання наукової теорії та законодавства; вміння якісно готувати аналітичні документи, законопроекти, наукові та публіцистичні статті; вміння мати й аргументовано відстоювати свою позицію).
2. **Ініціативність** (вміння самому виявляти проблеми у відповідній сфері, комунікувати з дотичними до неї стейкхолдерами, придумувати для себе напрямки роботи і завдання).
3. **Командність** (розуміння і поділяння стратегії та принципів ЦППР, обговорення своїх ініціатив із правлінням ЦППР, врахування їхніх побажань і рекомендацій, вміння чути і сприймати інші думки).
4. **Світогляд, цінності, культура**, співзвучні з домінуючими в ЦППР.
5. **Працьовитість** (більше зробленої роботи і досягнутих результатів завжди краще ніж менше).
6. Вміння максимально самостійно готувати і реалізовувати грантові проекти, дослідницькі роботи, керувати проектами.
7. Стратегічне мислення, лідерство...

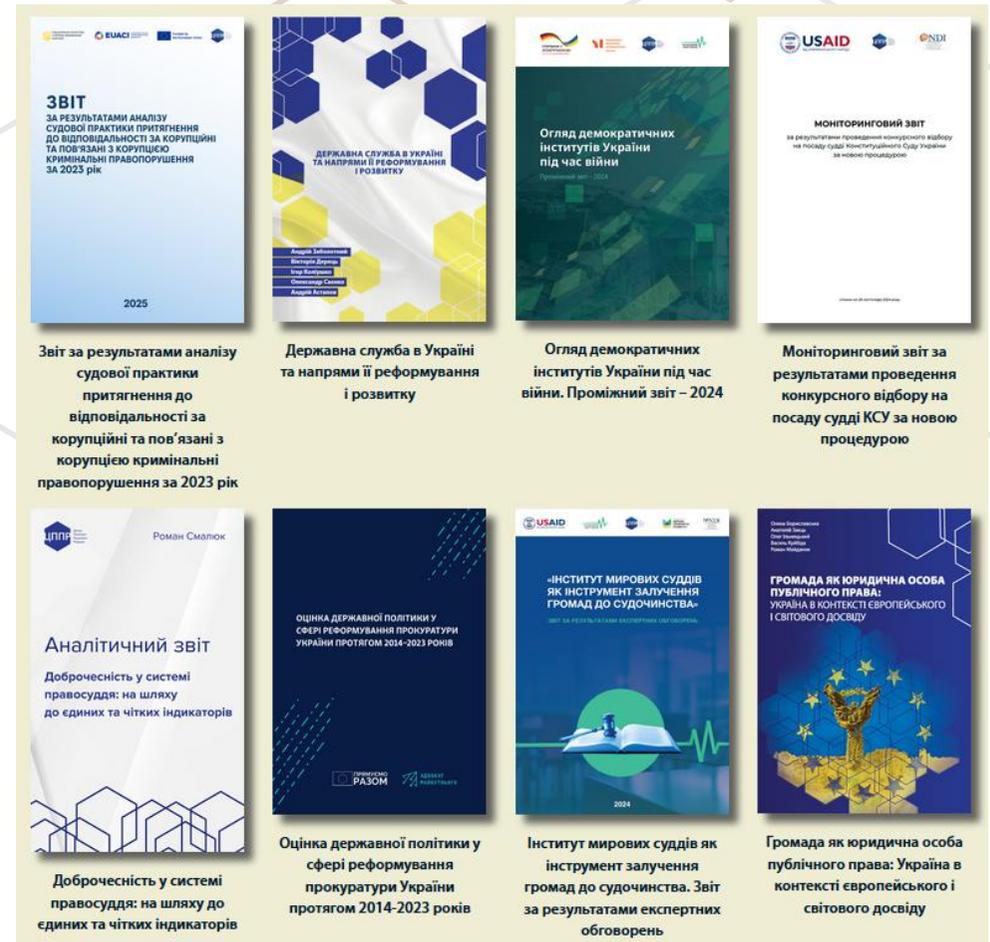

Акценти у викладанні державного врядування

- Вчити не як було в срср і навіть не як є сьогодні – хоча це має бути предметом критичного аналізу
- Вчити, насамперед, як має бути в майбутньому, виходячи з перспективи членства України в Європейському Союзі
- Суспільна організація, взаємодія громадянське суспільство – самоврядування – держава
- Принципи демократії, правовладдя, належного врядування та їх роль в публічному врядуванні
- Аналіз та формування політики, роль Парламенту та Уряду в цьому
- Технології підготовки та впровадження реформ, наприклад, за книгою Метт Ендрюс та інші «Будівництво спроможності держави»
- Управлінська культура та її роль у публічному врядуванні

Видання, підготовлені за участі експертів ЦППР, які можуть бути корисними в процесі викладання

- Концепція і Аналітична записка «Державна служба в Україні та напрями її реформування і розвитку»
- Роль і функції центру уряду в регіоні Східного партнерства Європейської політики сусідства (переклад публікації ОЕСР)
- Закон «Про адміністративну процедуру»: загальні прозорі правила взаємодії між державою та громадянами й бізнесом
- Науково-практичні коментарі до законів України «Про державну службу», «Про адміністративну процедуру»

Звіти, огляди, довідники, дослідження та інші корисні матеріали опубліковані на сайті ЦППР.

Експерти ЦППР у сфері врядування

Ігор Коліушко

Віктор Тимошук

Олександр Саєнко

Андрій Заболотний

Вікторія Дерець

Вікторія Мельник

Пріоритети для громадського сектора зараз

1. Збереження незалежної Української держави та остаточне повернення в Європу.
2. Фронт, підтримка Збройних Сил України.
3. Поширення у світі правди про історію України, нашу європейськість, причини війни та підстави нашої боротьби.
4. Реформи, спрямовані на європейську та євроатлантичну інтеграцію – вони посилюють мотивацію нашої підтримки партнерами на Заході.
5. Інституційні реформи публічної влади (центральний та регіональний рівні) – вони посилюють спроможність держави бути ефективною.
6. Партії та вибори – фундамент демократії.
7. Моніторинг та захист демократії:
 - Середній клас, підприємці, багаті люди;
 - Громадянське суспільство;
 - Свобода медіа;
 - Місцеве самоврядування;
 - Парламентаризм і статус народних депутатів.

Пріоритети на після Перемоги України у війні

- Суспільний договір.
- Концепція нового врядування, включаючи конституційну реформу.
- Оновлення та кодифікація ключових законів:
 - 1) **Конституція України**
 - 2) **Виборчий кодекс** (партії, вибори, референдуми, ЦВК)
 - 3) **Парламентський кодекс**
 - 4) **Адміністративний кодекс** (уряд, центральні, регіональні та місцеві органи виконавчої влади, адмін.-тер. устрій, державна служба)
 - 5) **Закон про Президента**
 - 6) **Закон про Конституційний Суд**
 - 7) **Судовий кодекс**
- Освітня діяльність (юриспруденція та державне врядування).

Де шукати інформацію про діяльність ЦППР

<https://pravo.org.ua/>

www.facebook.com/pravo.org.ua

www.linkedin.com/company/pravoorgua

www.youtube.com/user/pravocentre

www.instagram.com/cplr.ua

centre@pravo.org.ua

Дякую за увагу!

